

Brandner, Aleš

Seminář o problematice vyučování ruskému jazyku

Opera Slavica. 1998, vol. 8, iss. 2, pp. 47-48

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/117056>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Nezbývá než věřit, že také díky pětiletému maratonu zdařilých ostravských konferencí se podaří tyto cíle v dohledné době naplnit.

Jiří Gazda

Seminář o problematice vyučování ruskému jazyku

U příležitosti 100. výročí narození Alekseje Vladimiroviče Kamněva, významného představitele plzeňské poválečné rusistiky a autora první československé učebnice metodiky vyučování ruštině na našich školách, uspořádala katedra ruštiny a francouzštiny Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni dne 26. listopadu 1997 jednodenní seminář pod názvem *K problematice vyučování ruskému jazyku*.

Pracovní zasedání zahájila vedoucí pořádajícího pracoviště PhDr. Ema Vyčichlová, CSc. Přivítala přítomné, mezi nimiž byli zástupci všech stupňů škol – základních, středních a vysokých. Mnozí z nich byli žáky a pozdějšími přímými spolupracovníky A. V. Kamněva. Připomněla také jubilatovy zásluhy při budování rusistiky jako nového studijního oboru v poválečném období.

Vlastní pracovní jednání bylo uvedeno obsáhlým referátem V. Nového (Plzeň), jedním z žáků a pozdějších spolupracovníků zesnulého jubilanta, *Aleksej Vladimirovič Kamněv – ze vzpomínek na učitele, kolegu a člověka*, v němž se s přítomnými podělil se vzpomínkami na svého učitele a kolegu. I další vystoupení, která následovala, byla především reminiscencemi na vynikajícího učitele a všestranně vzdělaného člověka. B. Neradová (Hradec Králové) v příspěvku *A. V. Kamněv pedagog – vzpomínka na fakultní léta 1949–1952* zhodnotila Kamněvův nemalý podíl na přípravě poválečné generace ruštinářů. Dá se říci, že emotivně pronesená slova referentky dokreslila nynější generaci jubilatovu osobnost. M. Šperlová (Plzeň) se svým vystoupením *K odkazu Alekseje Kamněva* přihlásila k jubilatovi jako k svému učiteli na někdejší plzeňském pedagogickém institutu. Rozebrala jeho monografii *Vyučování ruštině na československých školách* (1948), která vznikla na základě tehdejších potřeb učitelské veřejnosti – mít k dispozici praktickou učebnici metodiky ruštiny. Již tehdy si autor uvědomil nejen klady, ale i zápory příbuznosti ruštiny a češtiny. Za hlavní zdroje rozšiřování jazykových znalostí považoval četbu v originále a ústní vyjadřování v hodinách.

V další části pracovního zasedání zazněly referáty, které se týkaly metodiky a didaktiky vyučování ruštině. Průřez dějinami vyučování ruštině u nás s přihlédnutím k aplikaci didaktických prvků podal ve svém vystoupení *Poznámky k tradicím a perspektivám české didaktiky ruského jazyka* S. Jelínek (Praha). O tom, jak efektivně aktivizovat žáky na hodinách ruštiny, pojednala ve svém příspěvku *Rozvoj řečových*

dovedností a hodnotová orientace žáků **J. Folprechtová** (Praha). **J. Opatrná** (Praha) se v referátě *Úloha literatury při výuce jazyka* dotkla problematiky četby v originále, kterou tolik zdůrazňoval zesnulý jubilant; solidní znalosti studovaného jazyka lze získat na základě vlastní četby. O současném stavu vyučování ruštině u nás pohovořil ve svém vystoupení *Актуальные проблемы обучения русскому языку в современных условиях чешской школы* **A. Brandner** (Brno). S výrazem "пороговый уровень" seznámila přítomné **M. M. Kalinovskaja** (Moskva – Praha) v referátě *Новые стандарты в русском языке – из опыта над Пороговым уровнем*. Jde o pracovní termín označující rozsah jazykových znalostí, které nutno získat při studiu základního kurzu ruštiny. Pro splnění těchto požadavků vydal Institut ruského jazyka A. S. Puškina v Moskvě dvoudílnou učebnici. Po jejím úspěšném studiu lze nabýt požadovaných vědomostí.

Další část jednání byla věnována současnému stavu naší translatologie. **M. Hrdlička** (Praha) ve svém vystoupení *Problémy teorie a praxe translatologie* mj. poukázal na to, že překladatelství se stalo vědní disciplínou. Přítomné seznámil s vycházejícími časopisy z tohoto oboru a s nedávno vydanými monografiemi. **M. Vágnerová** (České Budějovice) pohovořila o překládání v oblasti komerční ruštiny. V krátkém příspěvku *Několik poznámek k novému slovníku* se zmínila o práci na *Rusko-českém slovníku pro obchodní sféru*, který vyšel koncem minulého roku ve spolupráci s kolegy z českobudějovického a plzeňského pracoviště. Slovník obsahuje 10 tisíc hesel z oblasti obchodní, ekonomické a právní terminologie. V současné době pracují autoři na česko-ruské verzi.

Politicko-ekonomické poměry v Rusku během posledních let nemohly neovlivnit současný ruský jazyk. O některých těchto změnách pohovořila v referátě *Языковая реформа в русском языке (1990–1995)* **E. Vyčichlová** (Plzeň).

Na konci pracovního zasedání byla diskuse k referátům všech zmíněných tematických okruhů. Vyplývalo z ní mj. také to, že v současné době lze pozorovat opět zájem o studium ruštiny, a sice u věkové skupiny kolem 20 let a starších. Např. kurzy ruštiny, které pořádá pro veřejnost Dům ruské vědy a kultury v Praze, navštěvuje v letošním roce 137 frekventantů (ještě před dvěma roky se tyto kurzy pro nezájem nekonaly). Největší pozornosti se těší studium komerční ruštiny.

Celkový průběh semináře i různorodost přednesených příspěvků lze považovat za zdařilé uctění díla významného představitele poválečného období plzeňské rusistiky. V neposlední řadě nutno vyjádřit dík všem, kdo se zasloužili o zorganizování této akce, která probíhala důstojně a bez organizačních problémů.

Aleš Brandner